

Megbízói teendők a légi árufuvarozásban, a légi fuvardíj számítása

A fuvaroztató teendőit meghatározó szempontok

1. szállítmányozó / fuvarozó választása – fuvar piaci szereplők ismerete
2. légi szolgáltatások ismerete
3. érvényes fuvarjogi szabályok és különleges feltételek / hatósági előírások
4. áru jellege

1. A nemzetközi légi szolgáltatók fő típusai

- menetrend szerint fuvarozó légitársaságok
- charter szolgáltatók (gép bérbeadók)
- kurír szolgáltatók (CEP szolgáltatók)
- Integrátorok
- GSA (General Sales Agent)
- Árukezelők
- légi szállítványozók (helyi illetve globális szolgáltatók)

2. Légi szolgáltatások

Megbízási módok

- a – a
- h – a
- a – h
- h – h

Szolgáltatás típusok

- **FIRST** (1-2 nap)
- **BUSINESS** (3-4 nap)
- **ECONOMY** (5-6 nap)
- **SPECIAL**
- **SKYbridge**
- **Globális koncepció-háztól-házig**

4. Az áru jellege

- halmazállapot
- csomagolás módja (növeli az önsúlyt)
- veszélyes-e (DGD)
- romlandó-e (feltételek különböznek)
- különleges kezelést igénye
- áru értéke
- egyszerre fuvarozandó mennyiség (ULD)
- útvonal-lehetőségek
- bérmentesítés - teljesítés (paritás)
- árukezelési lehetőségek, mellékszolgáltatások elérhetősége (CCS, Cargo 2000)

Stratégiák a hagyományos légitársaságok versenyképességének növelésére

- D t D szolgáltatások → integrátorok
- szolgáltatások diverzifikálása → select; time definite
- cargo járatok üzemeltetése
- hub and spoke megoldások → „légi kamionok”
- kombinált fuvarozás
- stratégiai szövetségek

CEP (Courier, Express, Parcel) szolgáltatók

- Növekvő igény a gyors és nagy távolságú szolgáltatásra (ellátási lánc)
- Speciális küldemények (kicsi, könnyű)
- Sajátos továbbítási igény (pontos, megbízható)
- Időgarantált szolgáltatások (24-48, 72 óra)
- Futár, expressz és csomag szolgáltatók

Futár- (Courier) szolgáltatás jellemzői

- Személyes vagy elektronikus eszköz felügyelete a teljes útvonalon
- Egyetlen futárszolgálat saját futárja kézbesíti
- Rövid időszávon belül
- Kisvállalatok és globális szolgáltatók
- **Fuvarozás:** kerékpár, motorkerékpár, személygépkocsi, kisteherautó, légi közlekedés
- **A küldemény:** levéltől 1500 kg-os csomagig

Az expressz (Express) szolgáltatás

- **Közvetve és kíséret nélkül**, de a szolgáltató ellenőrzése mellett
- Egy **központi átrakóhelyen feldolgozás** történik
- Alapja a gyűjtőszállítványozási technológia
- **Jelentőség:** pontosság, garantált kézbesítési idő, háztól-házig szolgáltatás
- **Fuvarozás:** közút vagy légi
- **Küldemény:** kisebb tömegű darabárúk

Csomagszállítási (Parcel) szolgáltatások

- Nem válik el élesen az expressz szolgáltatástól
- Szigorúan korlátozott az áru mérete és tömege
- Kézrel rakodás jellemzi
- Gyakori az éjszakai kézbesítés

CEP Globális szolgáltatók

- Működési hálózatok jellemzik
- Hub and spoke rendszerben
- Nagytérségi légi és közúti rendszerek kombinálása
- Track & Trace szolgáltatás
- DHL, TNT, UPS, FedEx, GLS, DPD,
- MPL

Teendők légi fuvaroztatásnál

- 1) export forgalomban
- 2) import forgalomban

1. Teendők export légi forgalomban

- ügynök / szállítványozó választás
- ajánlat kérés a szolgáltatótól → kalkuláció készítés
  - Ajánlat készítés a vevőnek
- megbízás (formanyomtatvány)
- árubiztosítás megkötése
- helyfoglalás visszaigazolásának ellenőrzése (szerződés)
- → küldemény, okmányok előkészítése fuvarozásra
- szerződéskötés előfuvarozásra
- fuvarlevél kiállításához adatok megadása!
- → áru rakodása, reptérre fuvaroztatása
- vámkezeltetés (szükség esetén)
- AWB lefűzése, vevő értesítése
- paritásnak + szerződésnek megfelelő fuvar költség-elszámolás

2. Teendők import légi forgalomban

- lehívás a külföldi partnernek – előírások a fuvarlevél kiállításához
- bérmentetlen küldemény fuvar költségének vállalása – szállítványozó / ügynök megbízása
- szállítványozó megbízása érkezési reptéren
- küldemény tételes átvételése
- szükség esetén kiszolgáltatás előtti jegyzőkönyv felvétele (reklamáció 14 napon belül)
- vámkezeltetés
- szerződéskötés utófuvarozásra a címzett telephelyéig

Menetrendszerinti járatok - IATA díjszabási rendszer (IATA TACT)

A díjszabás jellemzői:

- IATA szerepe
- díjszámítási súly: terjedelem súly (max 1 kg = 6 dm³)
- degresszív
- díjszabási övezetek (1,2,3)
- a legkedvezőbb díjtétel alkalmazása
- áruosztályok (4 jegyű kóddal kifejezett)
- pótdíjak

A légi fuvardíj-számítás szabályai

- a küldemény meghatározása

(egy feladótól egy címzett részére egy fuvarlevéllel átadott csomagok)

- mi a fuvardíjszámítás alapja:

mért tömeg vagy **terjedelem tömeg**

$$(1 \text{ kg}) \times V (\text{dm}^3) = X \text{ kg}$$

$$6 (\text{dm}^3)$$

A tarifarendszer összetevői

- **GCR** (General Cargo Rate) Általános díjszabás
- **SCR** (Specific Commodity Rate) Egyedi díjszabás- **Corate**
- **CR** (Class Rate) Osztályonkénti díjszabás

A tarifarendszer összetevői

GB LONDON BUD-LON

	M	23500	
	N	1265	
	45	945	GCR
	100	845	
	300	705	
1201	100	685	
1401	500	475	SCR
2199	100	575	(Corate)
2199	250	490	

nem kereskedelmi áruk

X % of GCR

Class Rate

X < 100

X > 100

- üres göngyölegek

- sajtótermékek, katalógusok

- Braille termékek

- kíséret nélküli poggyász

- értékűküldemény (+ 100 %)

- emberi maradványok (+200-300 %)

- élő állatok (változó)

X % of appl. GCR   X % of N GCR